

ДОХОДИ ТА ВИТРАТИ: УПРАВЛІНСЬКИЙ АСПЕКТ

Управлінському обліку приділяється значно менше уваги в порівнянні з фінансовим, незважаючи на те, що він є більш інформативнішим. Широкого розповсюдження управлінський облік набув лише на початку ХХІ століття, коли виникла необхідність підвищення контролю за веденням обліку витрат і калькулювання собівартості виготовленої продукції. Але ще й до сьогодні велика кількість керівників підприємств до кінця не усвідомили необхідність ведення даного виду обліку, який призначений для надання достовірної інформації для прийняття ефективних управлінських рішень, що є на нашу думку, досить значною проблемою. Адже організація управлінського обліку витрат та доходів підвищить рівень організації контролю, аналізу, обліку та планування.

Планування доходів відіграє найважливішу роль у складанні плану реалізації й продажів на підприємстві на наступні періоди. Зіставлення запланованих величин доходів з фактичними показниками допомагає в прийнятті обґрунтованих управлінських рішень.

Для будь-якого підприємства важливим є розробка планів на майбутнє. Процес бюджетування забезпечує керівництво інформацією про загальну картину діяльності підприємства та його фінансового стану, надає можливість прогнозування фінансового результату та оптимізації витрат. Одним із головних факторів, який гальмує впровадження бюджетування на підприємствах є недостатній рівень теоретико-методологічного забезпечення.

На підприємствах необхідно впроваджувати систему бюджетування по підприємству в цілому та за структурними підрозділами окремо. Бюджети несуть інформацію, яка є необхідною для прийняття раціональних управлінських рішень в цілях ефективного використання ресурсів підприємства. Для того, щоб впровадити ефективну систему бюджетування на підприємстві необхідно в першу чергу врахувати організаційні, економічні, технічні та соціальні умови. На нашу думку саме впровадження системи бюджетування забезпечить ефективне функціонування підприємства, так як можливо буде оптимізувати рівень доходів та витрат, раціонально використовувати ресурси підприємства.

Отже, на нашу думку теоретико-методологічне забезпечення впровадження системи управлінського обліку повинно бути узагальнено на законодавчому рівні, шляхом розробки методичних рекомендацій в частині обліку витрат та доходів за центрами відповідальності та в частині впровадження системи бюджетування на підприємстві.

Також увагу необхідно приділяти управлінню доходами та витратами, так як таке управління є складовою управління підприємством і тому необхідне детальне вивчення та вдосконалення ступеня витрат та доходів. Для того, щоб проаналізувати основні чинники впливу на доходи та витрати необхідно створити єдину систему управління витратами та доходами, яка призведе до успішного конкурентоспроможного функціонування підприємства на ринку.

Ще однією умовою ефективного функціонування підприємства є ведення обліку за центрами відповідальності. Для організації обліку за центрами відповідальності необхідно врахувати ряд факторів та провести ряд заходів, зокрема: виділити окремі центри відповідальності, призначити відповідальних керівників, розробити бюджет в кожному центрі відповідальності, скласти внутрішню звітність по кожному центру та аналізувати причини відхилень планових показників від фактичних.

Отже метою управління за центрами відповідальності є узагальнення даних про доходи та витрати та визначення відхилень від планових показників та віднесення їх на відповідальність конкретної особи. Усі відхилення фактичних показників від планових знаходять відображення у внутрішній звітності для подальшого виявлення причин таких відхилень.

Отже, на нашу думку вітчизняним підприємствам необхідно впроваджувати процес бюджетування та облік за центрами відповідальності, адже це забезпечить ефективне функціонування підприємства, так як буде надаватись більш детальна інформація для прийняття управлінських рішень.